

GRUNDLAGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 4/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 59 a § i självstyrelselagen för Åland

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 15 juni 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av 59 a § i självstyrelselagen för Åland (RP 77/2010 rd) till grundlagsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Sten Palmgren, justitieministeriet
- utskottsråd Peter Saramo, riksdagens kansli
- vicetalman Gunnar Jansson, Ålands lagting
- professor Olli Mäenpää.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att självstyrelselagen för Åland kompletteras med en bestämmelse om Ålands lagtings medverkan i övervakningen av att subsidiaritetsprincipen i Europeiska unionen följs. Avsikten är att skapa ett förfarande som går ut på att lagtinget kan delge riksdagen sin ståndpunkt när det gäller subsidiaritetskontrollen och det är fråga om lagstiftning som enligt självstyrelselagen hör till land-

skapets behörighet. Lagtingets ståndpunkt ska framgå av de ställningstaganden som tillställs Europeiska unionens institutioner.

Den föreslagna lagen ska i riksdagen behandlas i grundlagsordning och av Ålands lagting med kvalificerad majoritet.

Avsikten är att lagen ska träda i kraft snarast möjligt efter att den har antagits slutligt efter det riksdagsval som hålls 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Sammanfattningsvis finner utskottet propositionen nödvändig och lämplig och tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Regeringen föreslår ett nytt 4 mom. i 59 a § i självstyrelselagen för Åland. I frågor som hör till landskapets behörighet ska lagtinget med stöd av momentet kunna delge riksdagen ett motiverat

yttrande om huruvida ett utkast till lagstiftningsakt från Europeiska unionen är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Europeiska unionens institutioner ska underrättas om lagtingets ståndpunkt.

Förfarandet med motiverat yttrande från lagtinget tillämpas redan nu med stöd av en ändring i 30 § i riksdagens arbetsordning som trädde i

GrUB 4/2010 rd — RP 77/2010 rd

kraft den 15 december 2009. Närmare procedurbestämmelser finns i 18 a § i arbetsordningen för stora utskottet och de trädde i kraft den 1 december 2009.

Vid behandlingen av ändringen i riksdagens arbetsordning ansåg grundlagsutskottet det lämpligt att bestämmelser om rätt för Ålands lagting att delta i subsidiaritetskontrollen tas in både i riksdagens arbetsordning och i självstyrelselagen för Åland (GrUB 9/2009 rd, s. 2). För att förtydliga den konstitutionella grunden för samverkan mellan riksdagen och Ålands lagting måste frågan regleras i självstyrelselagen.

Lagstiftningsordning

Enligt 69 § 1 mom. i självstyrelselagen för Åland kan lagen inte ändras annat än genom överensstämmande beslut av riksdagen och lagtinget. I riksdagen ska besluten fattas i den ordning som gäller vid ändring av grundlagen. Det finns ingen anledning att behandla lagförslaget skyndsamt och det kan därför lämpligen behandlas enligt 73 § 1 mom. i grundlagen.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 14 oktober 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Jacob Söderman /sd
medl. Tuomo Hänninen /cent
Ulla Karvo /saml
Esko Kiviranta /cent
Kari Kärkkäinen /kd

Hannes Manninen /cent
Elisabeth Naucélér /sv
Ville Niinistö /gröna
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Veijo Puhjo /vänst
Ulla-Maj Wideroos /sv.

Sekreterare var

utskottsråd Petri Helander.